

**Betraktelse vid midnattsmässa,
julen den 24 december 2007. Lukas 2:1-20,
Matt 1:18-25. Tredje årgångens texter för juldagen.**

Ansikten, uttrycksfulla speglar för erfarenheter och liv. Mängder av muskler som kan uttrycka vitt skilda känslor. Just nu är det ganska mörkt, vilsamt, för ansiktsmuskler som har en dag av uttryck bakom sig. Inte vilken dag som helst utan en laddad dag av gemenskap eller ensamhet, av förväntningar, kanske besvikelse, av glädje och av saknad.

På väggen mot Bävervägen hänger tre ansikten – fadern, modern och sonen. Konstnären Stefan Sjöblom såg dem i plåten från en gammal rostig bil. Dragen har stelnat nu men ändå berättar de något av både styrka och sårbarhet. Livet sätter spår.

Tre ansikten – fadern, modern och sonen. I natt ser jag Josef, Maria och Jesusbarnet.

Josef, ditt ansikte bär spår av frågor. Det blev ju inte som du hade trott. Trolovningen med Maria var nära att smulas sönder och inte bli av. Livet slog halt när du förstod att hon väntade ett barn som inte var ditt. Men ditt ansikte bär också drag av en som vill väl. Du hade kunnat göra stor sak av hennes graviditet, lämnat henne enligt seder och bruk för att rädda ditt eget skinn. Kanske låta henne ta ett svårt straff. Men din rättfärdighet gick på djupet. Den bar

en kärleksfull hänsyn som nog hör samman med din lyhördhet. Den bekräftas sen av att du vågar tro på dina drömmar och ängelns bud om att hålla fast vid Maria.

Josef, du är en förebild i detta att din rättfärdighet inte blir till gränsdragning och kylig milimeterrättvisa utan till hänsynsfull omsorg. Du visar oss hur varje vuxen kan ta ansvar för barn som inte är deras biologiska. Du visar oss att vuxet föräldraskap inte sitter i gener utan i kärlek.

Så Maria. Ditt ansikte har vi sett i så många konstverk från alla tider, du Guds moder. Inatt ser jag ett kämpande ansikte men också förväntansfullt. Det pendlar mellan förlossningens krafter och hoppet om att allt ska gå väl, där i det oansenliga lilla rummet. Djuren som omger dig följer ditt arbete. Josef vakar. Ditt ansikte har gått från att vara en ung flickas till en ung kvinnas. De märkliga händelser som du redan varit med om, änglabesök och mötet med din släkting Elisabeth, som bekräftade ditt uppdrag har gett dig en målmedvetenhet. Snart kommer du att få besök av herdar och stjärntydare. När Lukas berättar om dig och händelserna där i Betlehem säger han: *Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det.* Det är som om han ger ord för vad det är att vara en hel människa – hjärta och hjärna, känsla och eftertanke.

Maria, du ställer ditt liv till förfogande för Gud själv, inte på ett menlöst sätt, utan beslutsamt och med allt det du är.

Ditt ansikte med drag av kamp och hopp, hjärta och eftertanke ger oss en förebild i att vara modiga nog att ställa våra liv i Guds tjänst, bortom det vi trodde var möjligt.

Barnets ansikte. Har ni tänkt på hur ett nyfött barns ansikte, lite ihopskrynklad efter en tuff resa ut i livet, nästan liknar ett äldre erfaret skrynkelt ansikte. Som om en cirkel sluts. Allt ryms där. Så sammanfattar Gud sig själv i ett litet barn, gör sig beroende, sårbar, uttrycksfull med sina behov. Gud blir en människa som behöver bäras, älskas, näras.

Barnets ansikte är Guds ansikte, som vänder sig till oss. Det är ett ansikte som lyser över oss och värmer, så som solens strålar värmer och ger oss möjlighet att leva. Nåd möter – nästan som det vi såg i Josefs ansikte – en rättfärdighet som är hänsynsfull och barmhärtig. Barnets ansikte är det tillvända ansikte som berättar att du och jag finns till och är värda, människovärda. När Gud blir människa och föds i det lilla Jesusbarnet bekräftar Gud att varje barn som föds har ett värde som är absolut och inte går att gradera.

Barnets ansikte är Guds ansikte, vänt mot oss. Julens budskap handlar om den närvarande guden, en Gud som delar liv och glädje och sorg. Jag återkommer emellanåt till den trosbekännelse som barnläkaren Lars H

Gustavsson formulerat. Han börjar med några rader om Gud som Fadern och Gud som Modern – landar sedan i den sista delen:

Men mest tror jag på Gud som Barnet. Jesus sa: Den som tar emot ett sådant barn i mitt namn tar emot mig. Gud är ett barn, ett lekande, skapande barn med ögon som ser igenom allt. Jag ser en barnslig Gud gråta över all vuxen förstockelse och övermogen förnumstighet. Jag tror på Gud, Barnet livgivaren.

Till sist en strof ur Ylva Eggehorns millenniepsalm:

*Du är ett barn som ligger på ett jordgolv,
du fryser om vi inte griper in.
Du rör vid kroppar, hatar orättvisor,
du bjuder älskande på moget vin.
Du stiger ut ur alla tomma gravar,
du är en vind som säger: det blir vår.
Du kommer som en flykting över bergen,
du följer oss dit ingen annan når.*

Låt oss be:

Herre Jesus Kristus, Du barn av Gud
Möt oss som de barn vi är, med behov att bäras, älskas
näras. Följ oss genom mörker och ljus och låt ditt ansikte
lysa över oss. Amen.